

Gottfried Lindauer

- 1839** 5. ledna se Gottfried narodil v Plzni v rodině Ignáce (Hynka) (1808–1879) a Marie (1810–1871) Lindauerových v domě č. 50, v místě tzv. Říšského (dnes Jižního) předměstí. Jeho otec zde pracoval jako správce arciděkanské zahrady. Rod Lindauerů pravděpodobně pocházel z Bavorska, odkud lidé tohoto příjmení přišli v době třicetileté války do západních Čech, zejména do obce Útušice a z ní pak v první třetině 18. století do Plzně. Gottfriedova babička z matčiny strany Alžběta Schmidová (rozená Patageová) pocházela ze španělského města Tarragona, nacházejícího se 80 kilometrů jižně od Barcelony. Gottfried měl dalších pět sourozenců: Matěje (1835–1903), vyučeného zahradníka, Magdalenu, provdanou Kamenovou (*1838), Petra (1842–1870), vyučeného krejčího, Ignáce (Hynka) (1844–1908), vyučeného zahradníka, který se však věnoval malířské profesi, a Marii, provdanou Erndtovou (*1850).
- 1852** vstupuje do učení ke svému otci a následující tři roky mu pomáhá v arciděkanské zahradě. Během této doby začíná intenzivně kreslit a jeho okolí u něj objevuje výrazné umělecké sklony a nadání.
- 1855** přestože byl původně předurčen stát se zahradníkem nebo hodinářem, odchází pěšky z Plzně do Vídně, kde se přihlásí ke studiu na Akademii výtvarných umění v ateliéru Josefa Führicha a Leopolda Kuppelwiesera, dvou významných představitelů náboženského malířství. Jeho jméno však není uvedeno v matričních záznamech studentů akademie té doby, a tak je pravděpodobné, že se zde školil jako privátní student.
- 1857** již v průběhu studia a patrně na doporučení Josefa Führicha pracuje ve vídeňském ateliéru známého německého malíře náboženských témat Carla Johanna Nepomuka Hemerleina. Gottfried se v rámci Hemerleinovy malířské dílny zapojuje do prací určených pro výzdobu kostela Povýšení svatého Kříže ve Valašských Kloboukách. V následujících letech se bude pod Hemerleinovým dohledem podílet na zakázkách pro výzdobu některých kostelů v Rakousku a Haliči.
- 1861** tímto rokem je datována jeho první doložená samostatná práce, obraz *Kain nad mrtvým Ábelem*, se signaturou B(ohumír) Lindaur.
- 1862** maluje svůj první (dochovaný) autoportrét.
- 1863–1864** kaplan Jan Bartoš z Valašských Klobouků, inspirován mohutnými oslavami během tisíciletého výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu, pořádanými 5. července na Velehradě, pojal myšlenku na stavbu cyrilometodějské kaple v místě svého působení. Pravděpodobně v druhé polovině roku 1863 oslovil Carla Hemerleina, aby se svou dílnou zajistil malířskou výzdobu kaple sv. Cyrila a Metoděje. Zvláštní podíl na této výzdobě měli Gottfried Lindauer a Franz Krisch (František Kříž), kteří na místě samém pobývali čtrnáct týdnů v rodině řezníka a hospodského Josefa Vaňatky. Bohatému výzdobnému programu vnitřního prostoru dominuje kromě hlavního oltáře především osm obrazů s náměty ze života obou věrozvěstů. Nová svatyně je slavnostně vysvěcena 5. července 1864.
- 1865** pravděpodobně v této době nastupuje povinnou službu v rakouské armádě, která v té době běžně trvala několik let. Vzhledem k tomu, že se Gottfried neúčastnil prusko-rakouské války, jež vypukla v následujícím roce, je více než pravděpodobné, že byl ze služby v armádě předčasně vyreklamován. A to nejspíš na žádost církve, která takovýmito pravomocemi disponovala. Jako voják se zřejmě neosvědčil, a tak je mu povoleno během vojenské služby portrétovat místní důstojnickou honoraci. Seznamuje se s vojenským lékařem von Mayerem z Českých Budějovic, údajným osobním lékařem tureckého sultána, který mu zprostředkuje setkání s českobudějovickým biskupem Janem Valeriánem

Jirsíkem. Gottfried se před ním hlásí k jeho předchůdci biskupu Josefu Ondřeji Lindauerovi jako ke svému strýci, který pocházel rovněž z Plzně, a možná i díky tomu získává od biskupa Jirsíka zakázku na vypracování jeho portrétu.

- 1866** kněz Jan Bartoš, který od začátku předchozího roku působí v Římskokatolické farnosti ve Vizovicích, povolává k sobě Gottfrieda Lindauera a zadává mu novou práci pro výzdobu tamního farního kostela sv. Vavřince, a také několik portrétů. Zde Lindauer působí do přelomu let 1867–1868.
- 1868–1869** cestuje do Polska, kde v rodině jistého polského šlechtice vyučuje jeho dcery kreslení. Pracuje také v Rusku, respektive na území Polska pod ruskou nadvládou, kde se nejspíš i se svým bratrem Ignácem (Hynkem) podílí na výdobě některých kostelů.
- 1870** patrně v této době se Gottfried usazuje v rodné Plzni, zakládá si zde svůj portrétní ateliér a současně si buduje klientelu z řad plzeňských měšťanů. Nápomocen mu je plzeňský malíř Jan Herzog, specializovaný na portrétní a náboženskou malbu.
- 1873** Gottfried navštěvuje Světovou výstavu ve Vídni, kde je v sekci britských kolonií zastoupen rovněž Nový Zéland. Zde má možnost poprvé se seznámit s původní kulturou domorodých Maorů, s ukázkami jejich tradičních řemesel jako stavitelství, tkalcovství, řezbářství, a také tetování (*moko*).
- 1874** odplouvá z Hamburského přístaviště lodí Reichstag na Nový Zéland, kde po několikaměsíční plavbě, při níž se seznámí se svou budoucí ženou Emelií Wipperovou, původem Němkou z Gdaňsku, připlouvá 6. srpna do Wellingtonu. Zde se příliš dlouho nezdrží a odchází na sever Jižního ostrova do Nelsonu, kde začíná malovat a fotografovat, a především učit se anglicky.
- 1875–1876** koncem roku 1875 se přemísťuje na Severní ostrov do Aucklandu. Seznamuje se se svým budoucím a celoživotním přítelem a mecenášem Henry Partridem, britským dobrodruhem a zámožným obchodníkem. Společně přicházejí s myšlenkou vytvořit prostřednictvím Lindauerových maleb jakýsi panteon slavných maorských osobností a také zachytit zvyky domorodého obyvatelstva pro budoucí generace. Partridge hrál ovšem i roli Lindauerova producenta, vybíral pro něj náměty a současně zprostředkovával setkání s důležitými maorskými osobnostmi, které měl portrétovat. Někdy v této době vzniká první verze jeho nejznámějšího a nejpopulárnějšího díla *Heeni Hirini s dítětem* (dříve známé pod názvem *Ana Rupene s dítětem*). Obraz byl natolik žádán, že Lindauer zhotovil během následujících let přes 30 autorských kopií. Údajně vznikl podle komerční fotografie pořízené bratry Foyovými (Foy Brothers) ještě před příchodem Lindauera na Nový Zéland. Jednu z kopií zaslal později také svému příteli Václavu Fričovi, obchodníkovi s přírodninami a školními pomůckami a velkému propagátorovi fotografování.
- 1877** vydává se zpět do Wellingtonu, kde poprvé vystavuje portrét Maora ve výkladní skříni knihkupectví na Lambton Quay. Prezentace obrazu vyvolá u veřejnosti, zejména té maorské, senzaci. Podobný účinek vyvolal u Maorů portrét jejich předáka Wi Taka, vystavený v Cambridge v roce 1882, jakož i jiná Lindauerova díla.
- 1879** pravděpodobně v tomto roce uzavírá v australském Melbourne sňatek s Emelií Wipperovou a společně se usazují na Jižním ostrově ve městě Christchurch.
- 1880** 24. února umírá jeho první žena Emelie. Lindauer se seznamuje s Walterem Bullerem, významným právníkem a světově uznávaným ornitologem, který se stává jeho dalším obdivovatelem a mecenášem. Přijímá jeho nabídku a vydává se s ním na čtyřleté putování po Novém Zélandu, během něhož maluje maorské náčelníky, poznává místní přírodu a sbírá cenný etnografický materiál.
- 1881** 23. července získává britské občanství.
- 1883** v lednu se koná v Cambridge jeho první samostatná výstava na Novém Zélandu.
- 1885** 15. září se žení s Rebeccou Pettyovou (1849–1944) z Velké Británie a načas se usazují na Severním ostrově v Napieru. Podniká cestu do Evropy, kde setrvá až do následujícího roku.

- 1886** v rámci evropské cesty odjíždí se ženou do Londýna, kde je zastoupen několika svými díly s maorskou tematikou na velkolepé Koloniální a indické výstavě (Colonial and Indian Exhibition), která má představit bohatství a moc Britského impéria. Účast mu zprostředkoval Walter Buller, který byl jedním z komisařů výstavy za Nový Zéland. Výstavu během jejího trvání navštěvuje rovněž princ Waleský Albert-Eduard, který projevuje obdiv nad Lindauerovým obrazem maorské dívky tančící tanec *poi*. Malba mu je posléze darována a dodnes se nachází v majetku britské královské rodiny.
- 1887** 3. ledna v Mastertonu přichází na svět první syn manželů Lindauerových, Hector Carnell Partridge. Ač trpí Aspergerovým syndromem, nebrání to rozvíjení jeho hudebního talentu, takže posléze se v Evropě stává houslistou v orchestru. Je také zručným řezbářem. Umírá 4. března 1928.
- 1888** 15. června v Aucklandu přichází na svět druhý syn Victor. Má výtvarný talent, ale jeho otec si z obav před možnými existenčními obtížemi nepřeje, aby se živil jako umělec, proto se stává učitelem. V roce 1927 se žení s Elsie May Lovellovou, s níž má čtyři děti. Od roku 1934 se na popud jistého amerického profesora věnuje algologii, v níž se stává uznávaným specialistou. Umírá 18. února 1964.
- 1889** v prosinci se Lindauerovi usazují na Severním ostrově ve Woodville na Pinfold Road. V domě s ateliérem na této adrese bude Lindauer žít až do konce svého života.
- 1900** vystavuje na Jubilejní výstavě v Kensington Museum v Londýně. Pozornost budí zejména jeho portrét maorské dívky Tangival. Na Novém Zélandu jej navštěvuje cestovatel Josef Kořenský, který se stane jeho největším propagátorem ve staré vlasti.
- 1901** Henry Partridge vystavuje Lindauerovy obrazy ze svého majetku v galerii nad svým obchodem v Queen Street v Aucklandu. Při této příležitosti vychází katalog mladého historika Jamese Cowana s životopisy zobrazených maorských osobností na Lindauerových plátnech. S manželkou a oběma syny odjíždí malíř opět do Evropy, kde setrvá až do příštího roku. Důvodem je zejména vzdělání jeho staršího syna Hectora, který studuje v Lipsku hru na housle. Při té příležitosti Gottfried navštěvuje v Praze své přátele Vojtěcha a Josefu Náprstkovy a Václava Friče s rodinou. Během této cesty navštěvuje rovněž Vídeň, Drážďany, Berlín, Brémy, Janov, Neapol, Řím a také Káhiru a Karnak.
- 1904** je zastoupen několika svými díly z Partridgeovy sbírky na Světové výstavě v St. Louis, kde získává za obraz *Heeni Hirini s dítětem (Ana Rupene s dítětem)* zlatou medaili a Velkou cenu Paláce národů.
- 1907** 31. října zasílá Josefě Náprstkové jako dar Náprstkovu muzeu do Prahy portrét Mrs. Háromi a portrét náčelníka Harawira te Mahikai. Bohužel netuší, že Josefa Náprstková již 13. září zemřela.
- 1911–1914** Lindauer s celou rodinou opět navštěvuje střední Evropu, konkrétně Prahu, své rodné město Plzeň, České Budějovice, Vídeň, Mnichov a Ženevu. V Mnichově a následně v Ženevě studuje Hector hudební konzervatoř, zatímco Victor v Mnichově průmyslovou školu a v Ženevě Akademii krásných umění. Zpět na Nový Zéland Lindauerovi připlouvají přesně v den vypuknutí první světové války 28. července 1914.
- 1914–1918** v době první světové války mladší syn Victor narukuje k prvnímu novozélandskému expedičnímu sboru a slouží jako zdravotník ve Francii (jako takový je vypočten na portrétu od svého otce).
- 1915** Henry Partridge věnuje svoji početnou a mimořádně kvalitní kolekci děl Gottfrieda Lindauera městu Auckland pod podmínkou, že bude vybráno 10 000 liber na pomoc belgickým uprchlíkům, s kterými se setkal počátkem první světové války ve Francii, když tudy projížděl. Tato Partridgeova sbírka patří dodnes v Auckland Art Gallery k tomu nejceněnějšímu, co tato instituce spravuje.
- 1918** začíná se mu zhoršovat zrak a projevuje se u něj třes v rukou. Postupně přestává malovat.
- 1926** 13. června Gottfried Lindauer umírá ve spánku ve svém domě ve Woodville. Pohřben je v rodinném hrobu na tamním hřbitově.